

Participatieverslag

Herinrichting Ooster- en Gelkingestraat



Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Communicatie en participatie	4
3. Startbijeenkomst	7
4. Werkgroep	9
5. Inloopbijeenkomsten	21
6. Bijlagen	22
- Opbrengsten startbijeenkomst	
- Overzicht opbrengsten werkgroep	

1. Inleiding

De Ooster- en Gelkingestraat vormen al jarenlang een belangrijke schakel in de binnenstad van Groningen. Door hun ligging zijn deze straten van oudsher drukbezochte aanlooproutes naar de Grote Markt, met dagelijks veel fiets- en voetgangersverkeer. Tot de zomer van 2022 reden hier bovendien bussen. Nu het busverkeer is verdwenen, ligt er een mooie kans om de straten opnieuw in te richten en beter aan te laten sluiten bij de wensen en functies van de binnenstad.

In 2024 en 2025 is er gewerkt aan een integraal inrichtingsplan voor de herinrichting van beide straten. Doel is om de economische potentie van het gebied beter tot zijn recht te laten komen, met meer ruimte voor verblijf, voetgangers, fietsverkeer in twee richtingen en mogelijkheden voor vergroening. Ook de verbindingen met omliggende straten zoals de Grote Markt, het Gedempte Zuiderdiep en de zijstraten worden meegenomen in het inrichtingsplan.

Participatie speelde een centrale rol bij het maken van het inrichtingsplan, omdat we het belangrijk vinden dat de plannen niet alleen van de gemeente komen, maar in samenspraak met de mensen die dagelijks met deze straten te maken hebben. Daarnaast willen we gedeeld eigenaarschap creëren, zodat ondernemers en pandeigenaren ook zelf een bijdrage kunnen leveren aan de kwaliteit van de straten. Met name als het gaat om identiteit. Daarom hebben we gedurende de planvorming geluisterd naar de ideeën en zorgen van bewoners, ondernemers en andere betrokkenen en hebben we deze -waar dat kon – meegenomen in het inrichtingsplan.

Dit verslag geeft een beschrijving van de participatieaanpak en de opbrengsten daarvan. Ook staat in dit verslag wat met de verschillende opbrengsten is gedaan.



Huidige inrichting Oosterstraat



Huidige inrichting Gelkingestraat

2. Communicatie en participatie

Vanaf de start van het project hebben we de directe omgeving actief betrokken bij de planvorming. Er zijn verschillende momenten geweest waarop de omgeving over de plannen mee kon praten. Daarnaast is er regelmatig over het project gecommuniceerd.

Communicatie

Hoewel we regelmatig stadsbreed hebben gecommuniceerd over de herinrichting van de Ooster- en Gelkingestraat, vond de meeste communicatie plaats met specifieke doelgroepen. Zoals de directe omgeving van de Ooster- en Gelkingestraat, de Groninger City Club, Koninklijke Horeca Nederland, de Fietzersbond, Bewonersorganisatie Binnenstad Algemeen en met de Werkgroep Toegankelijk Groningen. In onze communicatie hebben we de volgende middelen ingezet:

- Projectpagina op ruimtevoorjou.groningen.nl
- Pointers in de straten
- Berichten op socialmediakanalen van de gemeente Groningen
- Persberichten
- Gemeentelijke nieuwsbrieven
- Bewonersbrieven
- Informatiefolder over het voorlopige inrichtingsplan
- Persoonlijke- en groeps gesprekken met stakeholders en de werkgroep
- Informatiebijeenkomsten
- Informatiepanelen tijdens Let's Gro

Erste schetsen vernieuwde Oosterstraat en Gelkingestraat gedeelte

23 oktober 2024 6:41 door Sebastiaan Scheffer

HERINRICHTING OOSTER- EN GELKINGESTRAAT

Onderdeel van de aanpak van de binnenstad

- ◆ Meer ruimte voor voetgangers en fietsers
- ◆ Aantrekkelijkere straten en pleinen
- ◆ Toegankelijk, goed bereikbaar
- ◆ Met andere routes voor bussen
- ◆ Valop aandacht voor wonen, werken en winkelen
- ◆ In totaal circa 50 projecten

Oosterstraat en Gelkingestraat

De Oosterstraat en Gelkingestraat zijn belangrijke routes van en naar de Grote Markt. Dagelijks maken veel voetgangers en fietsers gebruik van deze routes. Sinds de zomer van 2022 rijden er geen bussen meer door deze straten, waardoor ruimte ontstaat voor een nieuwe inrichting. Dit biedt kansen om de straten prettiger en groener te maken voor voetgangers, fietsers, bewoners en ondernemers. Fietsers kunnen straks in twee richtingen door de straten fietsen en er komt ruimte voor groen en zitplekken. Ook worden de aansluitingen met omliggende straten verbeterd.

Samen met bewoners en ondernemers werken we in 2024 en 2025 aan een nieuw ontwerp. In de zomer van 2025 wordt het ontwerp aan de gemeenteraad voorgelegd voor vaststelling. Naar verwachting is het ontwerp halverwege 2025 klaar en kan de schop in 2026 de grond in.

Herinrichting Oosterstraat en Gelkingestraat

Update ontwerp / maart 2025

De Oosterstraat en Gelkingestraat zijn belangrijke routes van en naar de Grote Markt. Dagelijks maken veel voetgangers en fietsers gebruik van deze routes. Sinds de zomer van 2022 rijden er geen bussen meer door deze straten, waardoor ruimte ontstaat voor een nieuwe inrichting. Dit biedt kansen om de straten prettiger en groener te maken voor voetgangers, fietsers, bewoners en ondernemers. Fietsers kunnen straks in twee richtingen door de straten fietsen en er komt ruimte voor groen en zitplekken. Ook worden de aansluitingen met omliggende straten verbeterd.

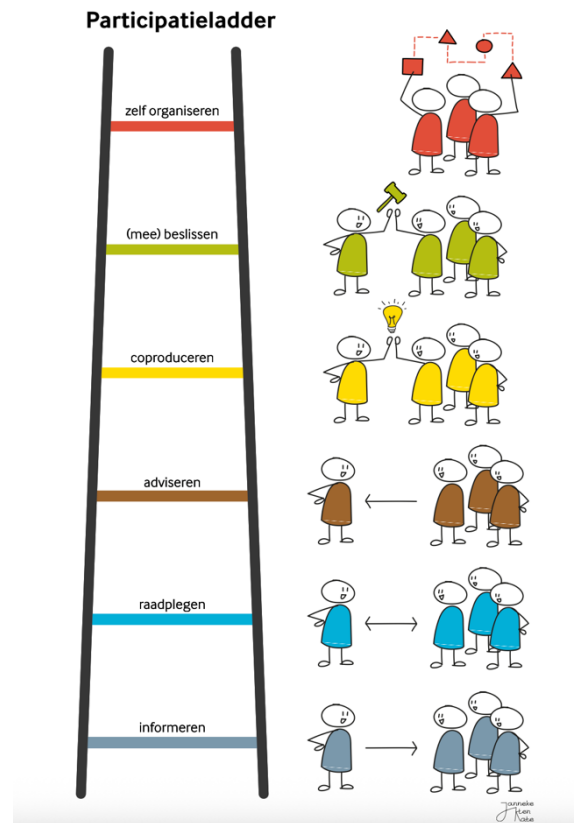
Samen met bewoners en ondernemers werken we in 2024 en 2025 aan een nieuw ontwerp. In de zomer van 2025 wordt het ontwerp aan de gemeenteraad voorgelegd voor vaststelling. Naar verwachting is het ontwerp halverwege 2025 klaar en kan de schop in 2026 de grond in.

Communicatiemiddelen herinrichting Ooster- en Gelkingestraat

Participatie

Participatie vond met name plaats met de directe omgeving met als doel de kwaliteit van het inrichtingsplan te verbeteren en om gedeeld eigenaarschap te creëren. Op de participatieladder zit de aanpak op het niveau van 'adviseren': we hebben advies opgehaald bij bewoners, ondernemers en belangenorganisaties. De gemeente heeft gedurende het proces de regie gehouden over de keuzes met betrekking tot welk advies wel en welk advies niet meegenomen kon worden.

Dat niet elk advies kon worden meegenomen in het ontwerp heeft grotendeels te maken met de vooraf gestelde kaders en randvoorwaarden voor de nieuwe inrichting. Eén van de belangrijkste uitgangspunten was de verkeersfunctie van beide straten. Na de herinrichting moeten fietsers in twee richtingen door de straten kunnen rijden, met goede aansluitingen op de fietsroutes over de Grote Markt. Ook moet logistiek verkeer in één richting door de straten kunnen blijven rijden.



De participatieladder

Daarnaast was er een duidelijke financiële randvoorwaarde: voor de planvorming en uitvoering is een budget van circa 4 miljoen euro beschikbaar. Dit budget geldt voor het plangebied dat zich uitstrekt van het Gedempte Zuiderdiep tot aan de Grote Markt en omvat de Oosterstraat en Gelkingestraat. Eventuele aanpassingen aan tussenliggende stegen en straten, met uitzondering van de Donkersgang, worden alleen meegenomen als hiervoor aanvullende financiering beschikbaar is. Zo valt de Carolieweg buiten het projectgebied.

Het ontwerp moet bovendien passen binnen het gemeentelijk beleid, zoals de Leidraad Openbare Ruimte 'Nieuwe Stadsruimtes', de mobiliteitsvisie *Groningen goed op weg*, de omgevingsvisie *Leefbare ruimte* en de ambities uit het coalitieakkoord rondom participatie en leefkwaliteit. Ook op het gebied van verlichting, toegankelijkheid, wet- en regelgeving, en aanbestedingsprocedures zijn er vaste richtlijnen waaraan het ontwerp moet voldoen.

Een andere belangrijke randvoorwaarde is het verbeteren van de verblijfskwaliteit en sociale veiligheid. Er is daarom gekozen voor een inrichting met gele klinkers in plaats van asfalt, en waar mogelijk worden gevelgroen, beplanting en zitplekken toegevoegd. Technische haalbaarheid speelt eveneens een rol: door de aanwezigheid van kabels en leidingen is het bijvoorbeeld niet overal mogelijk om bomen te planten.

De ruimte om mee te praten, zat met name in de toevoeging van verblijfskwaliteit en het versterken van de identiteit. Informatie vanuit de omgeving hebben we op de volgende manieren opgehaald:

- Startbijeenkomst met de directe omgeving (place making game)

- Gesprekken met belangenorganisaties
- Bijeenkomsten met de werkgroep herinrichting Ooster- en Gelkingestraat (bestaande uit een vertegenwoordiging van bewoners en ondernemers uit beide straten)
- Informatiebijeenkomsten voor de directe omgeving

Opbrengsten

De verschillende vormen van participatie hebben veel bruikbare informatie opgeleverd. Er is waardering voor de toevoeging van groen en verblijfsplekken. Mede door de wens van de werkgroep om van het gebied meer een verblijfsgebied te maken, is besloten om van de Ooster- en Gelkingestraat een voetgangersgebied te maken. Fietsen blijft in dit gebied wel toegestaan.

Tegelijkertijd zijn er ook zorgen geuit over de ruimte die fietsparkeren inneemt. Daarom is het aantal fietsparkeerplekken in de straten wat teruggebracht en is fietsparkeren alleen toegestaan in daarvoor aangewezen fietsvakken. Hiermee blijft een kort bezoek aan winkel of horeca mogelijk.

Uit de gesprekken met de werkgroep komen acht speerpunten naar voren die belangrijk worden gevonden voor de nieuwe inrichting van de straten, namelijk het verduidelijken van de entrees, de toevoeging van groen, een fijn verblijfsklimaat, fietsverkeer en fietsparkeren, benadrukken van authenticiteit en historie, verbeteren van de veiligheid, toevoeging van (sfeer)verlichting en een opgeruimde straat.

Deze speerpunten hebben we waar mogelijk en in samenbreng met andere wensen zo goed mogelijk een plek proberen te geven in het inrichtingsplan. Ook wordt een aantal speerpunten buiten dit project en op een later moment opgepakt, bijvoorbeeld als het goed over het benadrukken van authenticiteit en historie en het verbeteren van de veiligheid.



Presentatie gemeente tijdens startbijeenkomst

3. Startbijeenkomst

De aftrap van het participatieproces vond plaats tijdens een startbijeenkomst op maandag 11 januari 2023, waarbij zo'n 50 bewoners en ondernemers uit het gebied de kansen en verbeterpunten in kaart hebben gebracht en een overzicht hebben gemaakt van de korte- en langetermijnacties.

Kansen en verbeterpunten

De opgehaalde informatie met betrekking tot de kansen en verbeterpunten, zijn onder te verdelen in vier categorieën: sociale aspecten, gebruik & activiteit, comfort & beeldvorming en toegankelijkheid & verbinding.

Wat betreft de sociale aspecten is er weinig sociale betrokkenheid in de buurt en een beperkte sociale veiligheid. Dit geldt met name in de gangen. In het gebied is overlast door drugsgebruik en drugshandel. Er is een wens voor meer handhaving met behulp van camera's of een meldpunt. Ook is er een wens voor het weghalen van het urinoir in de Donkersgang. Er is weinig sfeer van trots en eigendom.

Bij gebruik en activiteit werd aangegeven dat er meer wisselwerking moet komen tussen binnen en buiten. Op dit moment zijn er veel blinde en verwaarloosde gevels die geactiveerd kunnen worden. Ook is het belangrijk dat er een goede mix komt tussen retail, daghoreca, terras, creativiteit (kunstenaars). Er is een wens om de terrassen te optimaliseren en om de verblijfskwaliteit te vergroten. Ook moet er een betere regeling komen voor afvalinzameling.

Voor comfort en beeldvorming is er een wens voor meer groen. Ook vindt de omgeving het fijn als er aantrekkelijke verlichting komt die meer sfeer brengt. De straten en gangen kunnen wel een schoonmaakbeurt gebruiken. De uitstraling van de gangen verbetert door verlichting en kunst. Het uitzicht op de Martinitoren is waardevol, net als de historische panden. Het zou mooi zijn als de gevelzone wordt teruggebracht.

Wat betreft de toegankelijkheid en verbindingen in het gebied, vindt de omgeving het belangrijk dat er ruim baan komt voor voetgangers en dat er een goede oversteekbaarheid is. Ook voor ouderen. Ze willen graag dat het fietsparkeren georganiseerd wordt. Daardoor wordt de toegankelijkheid beter. Verder wil de omgeving graag de aansluitingen vanuit de Grote Markt en het Gedempte Zuiderdiep verbeteren (bijvoorbeeld met een eye catcher) en zitplekken creëren.

Locaties waar de aanwezigen de meeste kansen zien, bevinden zich met name in de Gelkingestraat en in de gangen. Ook bij de entrees vanaf zowel de Grote Markt als het Gedempte Zuiderdiep liggen kansen voor verbetering. Waar het al wel goed gaat, is in



In groepjes gaan de aanwezigen het gebied in om de kansen en verbeterpunten in kaart te brengen

de Carolieweg.

Kortetermijnacties

De kortetermijnacties omvatten onder andere het aanpakken van fietsparkeren, verbeteren van de verlichting, het overwegen van het verwijderen van het urinoir in de Donkersgang, het toevoegen van groen, schoonmaken en onderhouden, plaatsen van camera's en handhaving, het reguleren van laden en lossen en het openen van gevels.

Langetermijnacties

Voor de lange termijn werden suggesties gedaan zoals het creëren van een goede mix tussen retail, horeca en daghoreca, het toevoegen van meer terrassen, verbeteren van het fietsparkeerbeheer en het toevoegen van veel groen.

Wat is er met de opbrengsten gedaan?

Naar aanleiding van de opbrengsten van de bijeenkomst is er een onderzoek gestart naar een fietsparkeerverbod in de Gelkingestraat, zijn weesfietsen verwijderd in beide straten en zijn extra schoonmaakrondes in de stegen uitgevoerd. Ook zijn er tijdelijke groenbakken met zitplekken geplaatst in de straten en is er met pandeigenaren gesproken over het openen van gevels of het aantrekkelijker maken van de gevels. Verder zijn veel onderwerpen meegenomen bij de gesprekken met de werkgroep over het inrichtingsplan. Ook zijn er onderwerpen die buiten het project vallen. Waar het mogelijk was, zijn deze doorgeschoven naar een collega van bijvoorbeeld beleid of beheer. In bijlage 1 staat een overzicht van de opbrengsten en wat hiermee is gebeurd.



Een groepje brengt de kansen en verbeterpunten in kaart

4. Werkgroep

Omwonenden en ondernemers van de Ooster- en Gelkingestraat zijn uitgenodigd om deel te nemen aan een werkgroep. In acht bijeenkomsten dachten zo'n twintig deelnemers mee over thema's als ruimtegebruik, herinrichtingsdoelen, programmering, fietsparkeren, kunst en groen. De werkgroep had een consulterende rol: ideeën en suggesties zijn waar mogelijk meegenomen in het ontwerp. Hieronder volgt een samenvatting van de belangrijkste opbrengsten. In bijlage 2 staat een volledig overzicht van alle input en hoe deze is verwerkt.

Werkgroepbijeenkomst 1 - Doelen voor de herinrichting (29 januari 2024)

Tijdens de eerste bijeenkomst met de werkgroep is teruggeblikt op de eerdere startbijeenkomst met de buurt. Wethouder Wijnja was hierbij aanwezig om haar visie op de herinrichting te delen en vragen van deelnemers te beantwoorden. Zij benadrukte het belang van klimaatadaptatie, de toevoeging van groen en het verbeteren van fietsparkeren. Ook werd in deze bijeenkomst de rol van de werkgroep verduidelijkt: de groep heeft een adviserende rol binnen het proces, waarbij de uiteindelijke besluitvorming bij de gemeenteraad ligt.

Samen met de werkgroep is vervolgens het gezamenlijke einddoel voor de herinrichting van de Oosterstraat en Gelkingestraat opgesteld:

Dit project is geslaagd als het gebied levendig, veilig, groen en aantrekkelijk is. Kortom: een plek waar je graag wilt zijn. De straten hebben meerdere functies en ogen opgeruimd. Ze versterken de samenhang met de binnenstad en zorgen voor een goede verbinding tussen de gevels en de straat, én met de omliggende straten.

Op basis van de opbrengsten uit de eerdere bijeenkomst heeft de gemeente drie ontwerpuitgangspunten geformuleerd:

1. Ruim baan voor de voetganger
2. Prettige straten, dag en nacht, voor iedereen
3. Een uniek stukje stad

De werkgroep kan zich grotendeels in deze uitgangspunten vinden, maar vindt deze nog te algemeen. Daarom is tijdens de bijeenkomst in kleinere groepen verder gesproken over het aanscherpen ervan.

Bij het uitgangspunt *'Ruim baan voor de voetganger'* werd opgemerkt dat de functies van de straten verschillen en om maatwerk vragen. In de Oosterstraat, een winkelstraat, wil je overdag liever geen fietsverkeer. In de Gelkingestraat, waar vooral horeca zit, is fietsverkeer in de avond ongewenst. De gemeente gaf aan dat deze wens niet in het ontwerp verwerkt kan worden, omdat de gemeenteraad heeft vastgesteld dat fietsverkeer in beide richtingen in beide straten mogelijk moet blijven. Hierover zijn zorgen geuit, met name over de smalle doorgang tussen de Grote Markt en de Gelkingestraat. De Grote Markt werd hierbij genoemd als voorbeeld waar de combinatie van voetgangers en fietsers niet altijd goed werkt.

Voor het uitgangspunt *'Prettige straten, dag en nacht'* gaf de werkgroep verschillende suggesties om de ruimtelijke kwaliteit en veiligheid te verbeteren. Hierbij is het belangrijk om bestaande kwaliteiten, zoals het hoogteverschil, de slinger in de

Gelkingestraat en het zicht op de Martinitoren, te behouden en te versterken. Aandachtspunten zijn ook het verbeteren van de verlichting, het aanpakken van gevels en donkere doorgangen en het toevoegen van groen. Verder werd er geopperd om groen te combineren met zitgelegenheden en op slimme plekken (bijvoorbeeld op hoogte) om ongewenst gedrag, zoals wildplassen, tegen te gaan.

Het uitgangspunt *'Een uniek stukje stad'* werd verder ingevuld met ideeën als het toevoegen van meer – en winterhard – groen, zoals gevelgroen in de Oosterstraat en hangend groen aan kabels in de Gelkingestraat. Historische panden kunnen beter tot hun recht komen door ze aan te lichten. Een kunst- of wandelroute door het gebied werd als kans gezien om het karakter van het gebied te versterken. Ook de samenwerking tussen ondernemers kan bijdragen aan een sterkere gezamenlijke identiteit van het gebied.

Tot slot is stilgestaan bij het vraagstuk rondom fietsparkeren. Volgens de werkgroep begint de oplossing bij duidelijke communicatie, herkenbare verwijzingen naar fietsenstallingen en het terugdringen van fietsparkeren in de straat zelf.

Werkgroepbijeenkomst 2 – Ruimte en functies (11 maart 2024)

Deze bijeenkomst staat in het teken van ruimte en functies in de Ooster- en Gelkingestraat. Ook zijn de uitgangspunten van de eerste bijeenkomst opnieuw besproken. De werkgroep wil hier graag aan toevoegen dat de Ooster- en Gelkingestraat zich echt moeten onderscheiden van de rest van de stad, met nadruk op zowel de dag- als nachtsituatie.

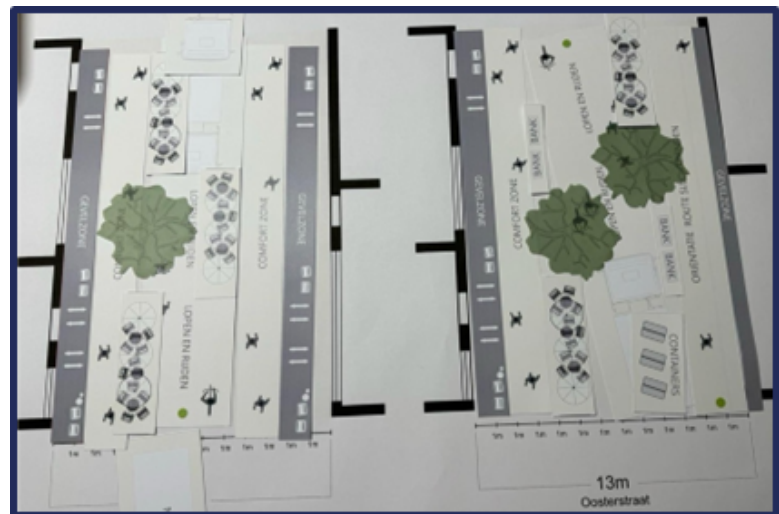
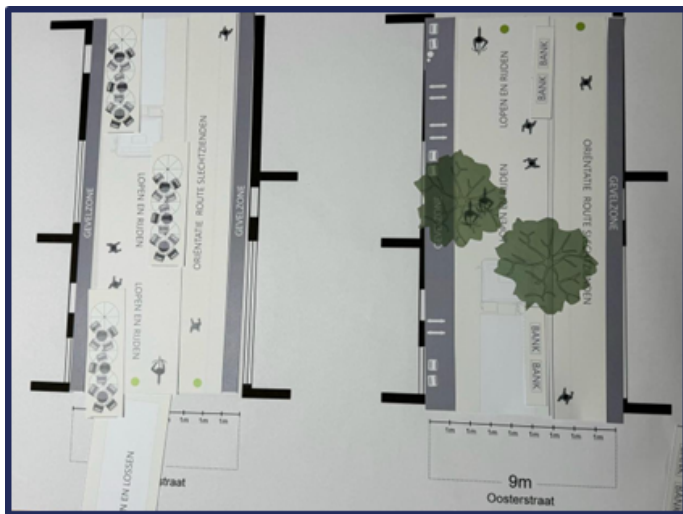
Daarnaast zijn de kaders en randvoorwaarden besproken die door de gemeenteraad zijn meegegeven voor de herinrichting. Dit zijn:

- Vergroten verblijfskwaliteit en aantrekkelijkheid
- Voetganger en fietser centraal
- Ruimte voor fietsverkeer beide straten in twee richtingen
- Ruimte voor laad- en losverkeer in beide straten in één richting
- Waar mogelijk worden de gangen aangepakt
- Ontwikkelen sfeergebied en eigen identiteit voor de Oosterstraat en Gelkingestraat
- De Gelkingestraat is onderdeel van City Deal (Dynamische Binnensteden)
- Agenda Toegankelijkheid 2022-2025
- Klimaatadaptatie (opvang stortbuien, beperken hittestress, vergroten biodiversiteit)
- Eerste kwartaal 2025 Definitief Ontwerp gereed
- Start werkzaamheden in 2025
- Totaal budget: € 3,8 mln

De gemeente geeft een presentatie over het ruimtegebruik in de Ooster- en Gelkingestraat. Er komt een 4,5 meter brede vrije zone voor voetgangers, fietsers en automobilisten, die met inrichtingselementen zoals bankjes en bomen kan worden aangepast om het verkeer te sturen en comfort voor voetgangers te bieden. In deze zone wordt ook rekening gehouden met toegankelijkheid voor blinden en slechtzienden.

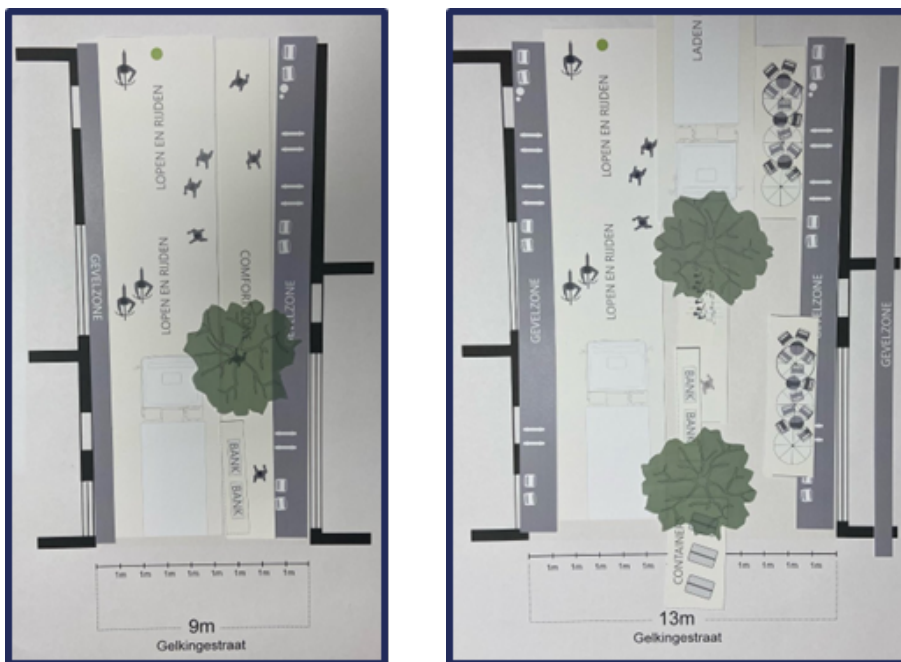
De werkgroep gaat zelf ook aan de slag met de ruimteindeling van de straat. Dit doen ze met behulp van puzzels. Er gaat een groep bezig met de Oosterstraat en een groep met de Gelkingestraat. Hierbij kijken ze naar het smalste gedeelte (9 meter) en naar het breedste gedeelte (13 meter).

De groep die aan de slag is gegaan met de Oosterstraat, heeft twee varianten gemaakt. Bij de indeling voor 9 meter hebben ze ervoor gekozen om het rijvlak te laten verspringen door eilandterrassen diagonaal van elkaar te laten verspringen. Ook maken ze gebruik van dubbelgebruik door laad- en losplekken en eilandterrassen. In het profiel van 13m is ook gekozen voor deze variatie en is aan weerszijden ruimte voor de voetganger gereserveerd.



Puzzel indeling ruimte in de Oosterstraat

De groep die gepuzzeld heeft met de Gelkingestraat, heeft ervoor gekozen om het lopen en rijden aan een zijde van de straat te organiseren. Hierdoor ontstaat er aan de andere zijde een grotere gevelzone met aansluitend een comfortzone. Deze comfortzone wordt gescheiden van de verkeersfunctie door het gebruik van banken en groen. Bij het straatprofiel van 13 m is ervoor gekozen om ook aan de verkeerszijde de gevelzone te verbreden. De overkant van de straat ontvangt extra ruimte voor (eiland)terrassen. De zones worden van elkaar gescheiden door het plaatsen van bomen, fietsenstallingen, containers en laad- en losruimte.



Puzzel indeling ruimte Gelkingestraat

Werkgroepbijeenkomst 3 – Programmering en branchering (22 april 2024)

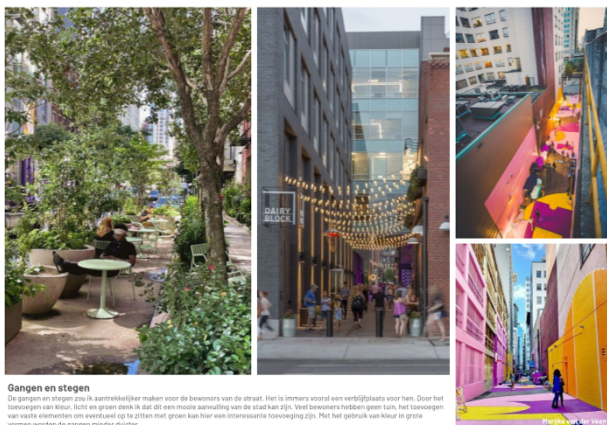
Deze bijeenkomst staat in het teken van programmering en branchering. Een aantal leden van de werkgroep heeft moodboards gemaakt voor de Oosterstraat, de Gelkingestraat of de gangen. In totaal zijn er zeven moodboards aangeleverd.

Moodboard 1

De inrichting van de Gelkingestraat zou de bestaande vloeiende lijn van de straat moeten benadrukken. Dit kan op een geometrische of op een meer organische manier. Op deze manier kunnen ook de voetgangers- en fietsersstromen gescheiden worden. Verder vergroot het toevoegen van vaste zitplekken de leefbaarheid. Het toevoegen van unieke kunst o.i.d. maakt het gebied tot een uniek stukje stad. De watergoot ter inspiratie komt uit Bordeaux.



Moodboard 1



Moodboard 2

Moodboard 3

De ronde foto's in het moodboard geven een storende situatie aan in de straat. De foto's eromheen geven aan hoe deze locatie verfraaid kan worden. De entree van de Gelkingestraat die nog erg kil aanvoelt, is in het moodboard ingevuld met verticale tuinen. De slinger van de straten benutten en benadrukken door middel van de inrichting, dit kan ook direct gebruikt worden om fietser en voetganger te scheiden. Door sfeerverlichting in het gebied kan het gebied 's avonds een aantrekkelijke plek worden. Door het zitelement met licht toe te voegen op een zichtbare plek, kunnen mensen het gebied ingelokt worden. Daarnaast kan het ook dienen als een landmark of verbindingselement in het gebied om de identiteit van het gebied te versterken.



Moodboard 3

DE OOSTERSTRAAT



Moodboard 4

Moodboard 4

In de Oosterstraat kan een watergoot worden ingezet als een verkeersscheiding. Laad- en losplekken kunnen dubbel worden gebruikt als terras. Geen grote bomen ter bevordering van de zichtlijn op de Martinitoren.

Moodboard 5

De gangen moeten mensen lokken, hiervoor moeten objecten worden toegevoegd. Maak ze als authentieke romantische gangen. De historische put in de Donkersgang laten terugkomen als fontein. Verder kan de historie van de gangen worden toegevoegd door middel van een historische (kunst)route.



Moodboard 5

Moodboard 6

De eerste foto illustreert een mogelijke entree van de straat. De laatste foto laat zien hoe de straat ingericht kan worden om fietsen te ontmoedigen. Hierin ook een sturende inrichting om de verschillende stromen fysiek van elkaar te scheiden.



Moodboard 6

Moodboard 7

De maker van dit moodboard was niet bij de bijeenkomst aanwezig en kon deze niet toelichten.



Moodboard 7

Na het bespreken van de moodboards, hebben we het over bezorgeconomie. Er wordt aangegeven dat de bezorgeconomie voor een aantal ondernemers belangrijk is voor hun bedrijfsvoering. Ook wordt gesproken over een initiatief vanuit de buurt waarbij ondernemers een bezorgvoertuig delen.

Als het gaat om programmering en branchering, geeft de werkgroep aan dat er opgepast moet worden met te veel regulering en voornamelijk quota. Goede zaken blijven vanzelf over. Ook zou het goed werken als vergunningstrajecten worden vereenvoudigd en de startende ondernemers handvatten worden geboden.

Ook kijken we naar wat het gebied kenmerkt. De werkgroep beschrijft het gebied als een uitgaansgebied met veel fietsen, lokale horeca en een authentiek karakter, met name in de Gelkingestraat. Het gebied lijkt echter wat slordig en minder in trek bij bezoekers van de binnenstad. Er is behoefte aan meer detailhandel en een aantrekkelijker uitstraling. De werkgroep ziet kansen voor jongvolwassen bewoners en wil de authentieke sfeer versterken, door historie te benadrukken en ruimte te bieden aan ambachtelijke, lokale ondernemers. Ideeën om dit te stimuleren zijn onder andere een platform of markt voor nieuwe ondernemers en een lokale bezorgdienst. Tot slot wordt nagedacht over een passende naam voor het gebied, maar daar is nog geen beslissing over genomen.

Werkgroepbijeenkomst 4 – Structuurschets (4 juni 2024)

Tijdens deze bijeenkomst bespreken we de structuurschets. De structuurschets geeft in grote lijnen aan welke kant het ontwerp op gaat. Voordat de structuurschets wordt gepresenteerd, bespreken we de ingebrachte stukken vanuit de werkgroep met betrekking tot programmering en branchering. Het gaat om de volgende stukken:



Bijdrage 1

Bijdrage 1 (schildering + oude foto Caroliweg)

De schildering laat de Caroliweg zien. Er wordt teruggeblikt op hoe de Caroliweg er vroeger uitzag. De straat was ingericht met grindtegels en had verlichting met bollen.



Het oude deel van de stad

Stel u eens voor, het is het jaar 1284, en dit is waar je je toen bevond.

Groningen een al bruisend land.

De Hanze stad.

Aan de rand van de stad, 1000 meter verwijderd van de oostelijke gracht.

Langs een onverharde Kerelsweg.

Heeft iemand een droom tot leven gebracht.

Ooit een eenvoudig houten huis.

Omringd door velden en weilanden.

Gevuld met vee en graan.

Werd een handelsman wakker en pakte het aan.

Generatie op generatie werd de handelsgeest overgebracht.

Van bescheiden tot familie bedrijf.

Stenen gebouwen kwamen welvarend uit de grond.

Het potentieel begon.

De handel geliefd door elite uit Groningen en buitenaf.

De al meer bruisende stad.

Werd bijna noodlottig door de oorlog gestraft.

Waarop de wederopbouw generationeel ontstond.

Steen voor steen, stond kwaliteit, eerlijkheid en vakmanschap voorop.

De weg naar het heden met uitdagingen gevuld.

De weg waar de geest van handel doorleeft.

Is de weg waar u zich nu begeeft.

17/05/2024, Thiadmar Sjouke Ate Wijnsma.

Bijdrage 2

Bijdrage 3 (moodboard Gelkinge- en Oosterstraat)

In het moodboard wordt de nadruk gelegd op kleinere zaken met herkenbare specialismen. De zaken hebben verbinding met de straat. Wat nu bijvoorbeeld gemist wordt in de straat, is een bakkerij die in de ochtend en middag extra bezoekers naar de straat kan brengen. Ook zou een publiekstrekker een goede toevoeging zijn in de Ooster- of Gelkingestraat. Zoals een Dille & Kamille in de Grote Kromme Elleboog. De Urbanwalk zorgt ook voor extra bezoek in de straten. Met name in de gangen. Dit soort activiteiten helpen bij de activatie van de gangen. Een co-workingspace zou ook goed zijn. Hier is niet veel ruimte voor nodig. Of een oranjerie naast de ingang van de Donkersgang.



Bijdrage 3

We gaan door met de bespreking van de structuurschets. De schets heeft als uitgangspunt de met de werkgroep vastgestelde projectdoelen: (1 levendige en aantrekkelijke verblijfsstraten, (2 veilige omgeving dag en nacht, (3 uniek stukje Stad, (4 ruimte voor ondernemerschap.

De Oosterstraat en Gelkingestraat verschillen in breedte, waarbij de Oosterstraat aanzienlijk breder is dan de Gelkingestraat. Hierdoor biedt de Oosterstraat meer ruimte voor functies die niet noodzakelijk zijn voor verkeer, zoals verblijfsplekken. De standaardverkeersfunctie vraagt om 4,5 meter voor eenrichtingsverkeer en tweerichtingsfietsverkeer, inclusief comfortzone en stoepruimte voor ondernemers.

In de Gelkingestraat wordt ingezet op flexibel gebruik: 's ochtends laden en lossen, later op de dag gebruik als terras. De horecafunctie wordt versterkt, vooral op de bredere delen, en visueel aangeduid met een contrasterende 'scoria brick'. Vanuit de werkgroep wordt meegegeven dat de terrassen ook op de smallere delen waarde toevoegen aan de straat. Bijvoorbeeld bij de kop van de straat.

In het algemeen vindt de werkgroep de structuurschets mooi. Wel hadden ze gehoopt op iets meer lef in het ontwerp. Met name in de Gelkingestraat. Ook mag er meer aandacht zijn voor de entrees. Voor de Gelkingestraat wordt er positief gereageerd op de markeringen van het terras, het creëren van een verblijfsgebied, het accent op de gangen en stegen en het dwalen. Ook zien ze dat er aan veel is gedacht en dat het een stuk groener wordt. Wel vindt de werkgroep het ontwerp nog te functioneel. Het liefst zouden ze meer referentie willen hebben naar het verleden. Bijvoorbeeld door de oude rooilijn of stoepen duidelijker terug te brengen. Ook is er behoefte aan een blikvanger die mensen vanuit de Grote Markt de Gelkingestraat in trekt, bijvoorbeeld via kunst, verlichting of levendige programmering zoals terrassen en winkels.

Voor het ontwerp van de Oosterstraat geeft de werkgroep aan deze uitnodigend, netjes, ruimtelijk en aantrekkelijk te vinden. In het bijzonder vinden ze het waterelement, historisch besef, de entree en het accent op de gangen goed. Wel wordt aangegeven dat fietsparkeren een probleem is. De aandachtspunten voor de Oosterstraat worden door de werkgroep benoemd als; zicht op de Martinitoren, kop met de Grote Markt, ruimte voor terras en meer detailhandel. Maar voornamelijk een oplossing voor het fietsparkeren of nog liever minder fietsen. Fietsparkeren zou met

name voor bezoekers moeten zijn en niet voor bewoners. Fietsparkeren is dus met name voor kortparkeren.

De gangen en stegen moeten herkenbaar en aantrekkelijk worden gemaakt om passanten te verleiden. Vanuit voorgaande werkgroepen zijn er verschillende manieren aangedragen om de gangen aantrekkelijker maken. Deze opbrengsten heeft de gemeente gecategoriseerd in 4 manieren: historie, groen, programmering en kunst en verlichting. Ook wil de gemeente de gangen en stegen herkenbaarder maken. Dit kan bijvoorbeeld door op deze locaties hekjes te plaatsen zoals deze vroeger ook op de stoepen stonden. Vanuit de werkgroep wordt er aangegeven dat de aanduiding van de gangen ook op hoogte langs de gevel kan.

Werkgroepbijeenkomst 5 – DNA-scan (25 september 2024)

Tijdens deze bijeenkomst presenteerde Turf & Co de resultaten van de DNA-scan die zij voor de gemeente Groningen hebben gemaakt. Deze scan laat zien wat de sterke punten en kansen zijn van de Oosterstraat en Gelkingestraat. De presentatie vormde de basis voor een gesprek met de werkgroep.

Een belangrijk onderwerp was de Donkersgang. De werkgroep wil deze doorgang veiliger en aantrekkelijker maken. Ideeën zijn onder andere een glazen wand, een terras en een historisch waterelement. Ook spraken ze over de slechte staat van sommige panden. De werkgroep vraagt zich af of de gemeente eigenaren kan stimuleren of verplichten om hun pand op te knappen. Dit zou de straten aantrekkelijker maken.

Verder besprak de werkgroep het visiedocument van Turf & Co. Ze vinden het plan goed, maar maken zich zorgen over wat er in de praktijk haalbaar is. Ook werden enkele knelpunten genoemd, zoals te weinig cameratoezicht, rommel op straat na het uitgaan en geen schoonmaak op zondag.

Tot slot werden ook positieve ontwikkelingen gedeeld. Zo zijn er plantenbakken geplaatst in beide straten. Deze worden goed gebruikt en gewaardeerd.

Werkgroepbijeenkomst 6 – De nacht (25 november 2024)

Deze werkgroepbijeenkomst ging over de nacht, met speciale aandacht voor het nachtprogramma en sociale veiligheid. Omdat dit onderwerp vooral te maken heeft met de nachtelijke uren, waren er ook nachtelijke partijen uitgenodigd, zoals Club Oost, VERA, Palace en Warhol. De bijeenkomst bestond uit vier onderdelen: inloop, een gezamenlijke start, een interactieve werkvorm en een afsluiting.

Tijdens het plenaire deel werd de stand van zaken in het project besproken en teruggeblikt op het Let's GRO-festival. Ook vertelde de gemeente meer over de nachtvisie die in opdracht van de gemeenteraad wordt ontwikkeld.

De werkgroep werkte daarna in groepen met de SSBK-methode (Situatie, Streefbeeld, Belemmeringen, Kernvragen). Er werd gesproken over twee thema's: het nachtelijk programma en sociale veiligheid. De werkgroep gaf aan dat het uitgaansaanbod in de binnenstad minder gevarieerd is geworden. Kleinschalige en bijzondere nachtconcepten zijn verdwenen. Er is behoefte aan meer variatie, zoals cafés met livemuziek of jazz. Ook komt het nachtleven vaak pas laat op gang. Daarom zijn er

Wat betreft sociale veiligheid noemt de werkgroep vooral de stegen en gangen als onveilig. Deze plekken hebben weinig toezicht en zorgen voor overlast. Rommel op straat en slecht onderhoud zorgen ook voor een onveilig gevoel. Meer verlichting – warm en gedimd bij horeca, helder op donkere plekken – kan helpen. Ook een schone en aantrekkelijke straat is belangrijk. De opknapbeurt van de Papengang wordt als goed voorbeeld genoemd. De werkgroep vindt dat ondernemers meer verantwoordelijkheid moeten nemen voor hun panden, ook overdag. Voorstellen zijn onder andere nachtstewards, goede verlichting en cameratoezicht. Tot slot maakt de groep zich zorgen over de toename van drugsgebruik en de overlast die dat geeft, vooral in de buurt van de Nieuwstad.

Ingevulde formulieren over de nachtelijke situatie

Deze bijeenkomst ging over kunst, gevelgroen en fietsparkeren. We begonnen met een korte terugblik op de vorige sessie over het nachtleven en sociale veiligheid. De werkgroep was positief over die bijeenkomst en waardeerde de aanwezigheid van de politie en de makers van de nachtvisie.

Ook het ontwerp voor beide straten kwam aan bod. De laatste versie is in januari 2025 gedeeld met de werkgroep. Tijdens de volgende bijeenkomst wordt dit ontwerp

definitief besproken. Daarna gaat het naar de gemeenteraad. Dit is de laatste kans om inhoudelijk te reageren. Kleine aanpassingen kunnen nog, maar grote wijzigingen zijn niet meer mogelijk.

De werkgroep had nog vragen over het ontwerp, zoals hoe terrassen en voetgangerszones zijn meegenomen. Terrassen worden later besproken met de ondernemers zelf. De voetgangerszone wordt zichtbaar in het straatontwerp. Over laden en lossen werd opgemerkt dat vrachtwagens nu voor overlast zorgen, vooral bij stegen en gangen. De werkgroep benadrukt dat biertankwagens voldoende ruimte nodig hebben vanwege de lengte van hun slangen.

Ook de straatverlichting werd besproken. Deze wordt vervangen binnen een breder project voor de hele binnenstad. Bomen van onderaf verlichten is technisch lastig. Wel geeft het nieuwe type verlichting een betere spreiding van het licht.

Kunstpunt gaf een presentatie over mogelijkheden voor kunst in de straten. De werkgroep was enthousiast over ideeën zoals lichtlijnen op gebouwen, muurschilderingen en versierde pilaren met bijvoorbeeld poëzie. De kunst mag volgens de werkgroep best opvallen en contrasteren met de klassieke gebouwen. Ze verwezen naar goede voorbeelden, zoals in de Prinsenstraat. Over bestaande kunst bij bushaltes was de groep verdeeld: behouden of vervangen? Kunst kan volgens de werkgroep bijdragen aan de identiteit van de straten, vooral bij de entrees. Inspirerende ideeën zoals een 'geknelde skippybal' of 'stadsjuwelen' werden genoemd.

Naast bomen en plantenbakken wil de projectgroep ook gevels vergroenen. Ondernemers en pandeigenaren kunnen meedenken over geveltuinen of bloembakken. Wat er mogelijk is, hangt af van de situatie per pand. Belangstellenden kunnen zich melden via binnenstad@ groningen.nl. Er werd ook gevraagd naar allergieën bij de keuze van boomsoorten. De gemeente geeft aan dat volledige allergievriendelijkheid niet haalbaar is, maar dat uitstraling en biodiversiteit belangrijk zijn bij de keuze voor de bomen.

Tot slot blijft fietsparkeren een belangrijk aandachtspunt. De gemeente wil dat langparkeerders, zoals werknemers, de stallingen gebruiken. Korte bezoekers kunnen dan sneller in de straten terecht. De werkgroep wordt gevraagd mee te denken over manieren om dit te stimuleren, bijvoorbeeld via afspraken met ondernemers of meldingen bij reserveringen.

Werkgroepbijeenkomst 8 – conceptinrichtingsplan (14 april 2025)

Tijdens de bijeenkomst is het conceptinrichtingsplan voor de Ooster- en Gelkingestraat besproken. De bijeenkomst bestond uit een bespreking in twee groepen, gevolgd door een plenaire toelichting op het ontwerp. Hieronder staan de belangrijkste opmerkingen:

- Er zijn parasolputjes aangebracht in de straten. Vraag is om dit op tijd mee te nemen in het ontwerp en de uitvoering.
- Ondernemers willen niet teruggaan in het aantal vierkante meters terras. Ook wordt vanuit een paar ondernemers een wens uitgesproken om voor meer eenheid te zorgen in de uitstraling van de terrassen.
- Er is een wens om de entrees naar de straten te verduidelijken. Bijvoorbeeld met kunst op de pilaren in de Gelkingestraat aan de kant van het Zuiderdiep.

Kunst wordt sowieso gezien als een goed middel om de entrees te verduidelijken.

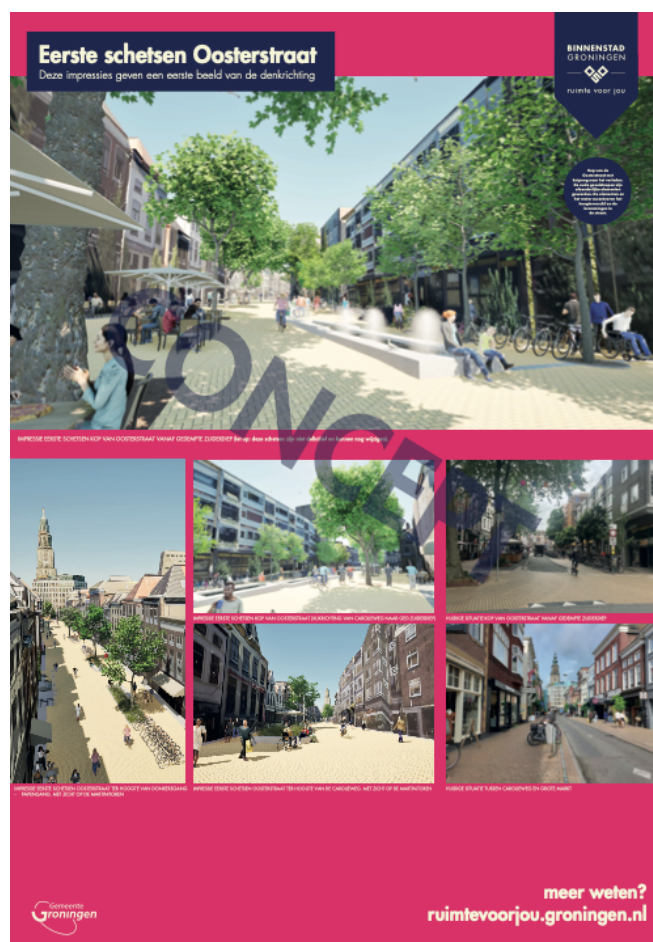
- Het zou mooi zijn als de doorsteek vanaf de Herestraat naar de Gelkingestraat ook wordt opgeknapt.
- Er wordt op straat veel ruimte gebruikt om te laden en lossen. De Gelkingestraat is smal. Het zou veel schelen als laden en lossen in straten gebeurt waar meer ruimte is, zoals de Herestraat of de Grote Markt.
- Bij het Hoogstraatje is een plantenvak ingetekend. Op deze locatie wordt echter regelmatig iets aangereden door vrachtwagens. Goed om daar nog een keer kritisch naar te kijken. Zonde als het plantenvak kapotgaat.
- Het zou mooi zijn als er nog meer groen in de straten komt.
- Het plan kan wat meer jeu gebruiken: meer van alles.
- Het ontwerp mist iets onderscheidend, waardoor de Ooster- en Gelkingestraat echt afwijken van de rest van de binnenstad. Een eigen identiteit wordt heel belangrijk gevonden.
- Het is belangrijk dat er aandacht is voor beheer, zodat de straten schoon blijven.
- De groenvakken rondom de bomen zijn nu laag ingetekend zonder verhoogde randen. Er wordt aangegeven dat het goed zou zijn om deze groenvakken op hoogte te doen met een randje eromheen, zodat voorkomen wordt dat hier fietsen worden geparkeerd.
- De stegen en gangen kunnen extra benadrukt worden, bijvoorbeeld door een afwijking in de bestrating. Dat de bestrating bij de entree van een gang of steeg wordt onderbroken.
- Als special zou aan het lichtplan kunnen worden toegevoegd dat de entrees van de gangen en stegen worden verlicht. Dit versterkt het gevoel van veiligheid. Hierbij zou je ook iets kunnen doen met de naam van de gang of steeg.

De afgelopen weken zijn er verschillende gesprekken geweest met ondernemers. Twee van hen hebben een lijst aangedragen met acht speerpunten die zij het belangrijkste vinden voor het ontwerp. Deze speerpunten komen uit het totaaloverzicht van de input die is opgehaald vanuit de werkgroep. De 8 speerpunten zijn: (1 entree van de straat aan beide kanten, (2 toevoegen van groen, (3 fijn verblijfsklimaat (aantrekkelijk voor ondernemers) met zitjes en terrassen, (4 authenticiteit en historie benadrukken (slinger, stegen en oude panden benadrukken), (5 fietsverkeer en fietsparkeren, (6 veiligheid (gangen & stegen en uitgaanspubliek), (7 verlichting (sfeer, historie en veiligheid), (8 straat moet worden opgeruimd (containers weg, vuilnis e.d., graffiti, laad- en losoverlast).

5. Inloopbijeenkomsten

In totaal zijn er drie bijeenkomsten georganiseerd voor de hele buurt: aan de start van het project (zie hoofdstuk over startbijeenkomst), bij de presentatie van de structuurschets (juli 2024) en bij de presentatie van het voorlopige inrichtingsplan (mei 2025). Tijdens deze bijeenkomsten konden bewoners en ondernemers aangeven wat zij belangrijk vinden voor de toekomstige inrichting van de Ooster- en Gelkingestraat, konden ze op de voorliggende ontwerpen reageren en was er alle ruimte om vragen te stellen over de gemaakte keuzes.

De reacties van de bezoekers waren over het algemeen heel positief. Met name de toevoeging van groen en het idee voor een waterelement in de Oosterstraat werden zeer gewaardeerd. Wel zijn er wat zorgen over het fietsparkeren, mag er meer verlichting (en het liefst ook nog meer groen) komen, willen bezoekers dichte gevels weer openen en is er een wens om ook in de Gelkingestraat een kunstwerk toe te voegen dat past bij de sfeer van de straat.



Informatiepanelen met eerste schetsen van de straten tijdens de inloopbijeenkomst

6. Bijlagen

Bijlage 1: Overzicht opbrengsten startbijeenkomst

Korte termijn acties	Terugkoppeling 22 januari 2023	Actiehouder korte termijn	Actiehouder lange termijn
<i>Fietsparkeren</i>	Gelkingestraat (deels) in fietsparkeerverbod zoals Oosterstraat in onderzoek. Ook weesfietsen worden verwijderd, evt plaatsen van objecten (bloembakken) oim fietsparkeren te voorkomen	Gemeente	Werkgroep, gemeente
<i>Verlichting</i>	- inzake de feestverlichting kan aansluiting gevonden worden bij de GCC: Er wordt hoogstwaarschijnlijk in 2024 een nieuw meerjarencontract afgesloten voor nieuwe sfeerverlichting in de kerstperiode. - Voor overige (sfeer)verlichting nadere verkenningsslag: wat voor verlichting, waar, toestemming pandeigenaren, vandalismeproof, etc	GCC, Werkgroep	Werkgroep, GCC
<i>Urinoir Donkersgang verwijderen</i>	Urinoir is daar met een reden: ipv tegen de gevels aan plassen nu in urinoir. Het urinoir kan verwijderd worden, maar mogelijk dat de problemen alleen maar groter worden. Wellicht meer voor de lange termijn (meer toezicht in de gang in de nacht) ipv korte termijn	Gemeente	In Definitief Inrichtingsplan handhaven urinoir overwegen
<i>Toevoegen van groen</i>	Tijdelijke bloembakken is een mogelijkheid, samen met werkgroep bepalen waar. Daarbij heeft GCC nog budget voor gevelgroen. Wel is onderhoud van (bestaand) gevelgroen een aandachtspunt	Gemeente, werkgroep, GCC	Werkgroep, GCC
<i>Schoonmaken en onderhouden</i>	- Extra schoonmaak van gangen en stegen wordt in gang gezet. Daarbij ook: wat kunnen pandeigenaren, bewoners en ondernemers zelf doen? - Afvalcontainers: de ondergrondse containers worden regelmatig geleegd. - Gat in asfalt worden na de vorstperiode gedicht.	Gemeente (Stadsbeheer), werkgroep	Werkgroep

<i>Camera en handhaving</i>	Een deel van de Oosterstraat (vanaf de snackbar Hoek tot aan Donkersgang) valt onder het cameratoezicht Uitgaansgebied. Uitbreiding wordt zeer lastig, dan moet er een combinatie zijn van structurele openbare ordeverstoringen en veel mensen aanwezig. Daarom nu niet aan de orde. Willen bewoners en/of ondernemers zelf camera's ophangen, dan mag dat mits de camera's uitsluitend gericht zijn op het eigen pand, niet op de openbare weg. Opvang in de nacht (nachtstadhuis) is een vraag waar de gemeenteraad al eerder over is gevraagd (door de nachtraad). Vooralsnog is dit onderwerp on hold gezet door de raad. Evt dat er mogelijkheden zijn om weer opnieuw te agenderen	Nvt	
<i>Laden en lossen</i>	- Extra handhaving vanaf dit voorjaar. - McDonalds: deze vrachtwagen mag, wel wordt gesprek aangegaan wat alternatieven zijn om overlast te beperken	Gemeente	
<i>Openen van gevels</i>	Gesprekken met Sting en Drie Gezusters worden aangegaan. Gesprek met Schimmelpenninck via de werkgroep?	Gemeente	
<i>Voetgangers</i>	Zebropaden toevoegen doen we niet in voetgangers/fietsgebieden. Voor het nieuwe ontwerp is dit wel een aandachtspunt: oversteekbaarheid	nvt	Werkgroep, gemeente
<i>Proces</i>	Helder signaal tijdens de startbijeenkomst: duidelijk communiceren. Wil de werkgroep meedenken op welke manier de communicatie beter kan?	Werkgroep, gemeente	Werkgroep, gemeente
<i>Kunst</i>	(tijdelijke) kunst is een mogelijkheid. Maar wat voor kunst? Muurschilderingen, gedichten, beeldende kunst? En waar? Let op: voor kunst aan gevels is toestemming nodig van betreffende pandeigenaar. Of wellicht in de etalages? En op welke manier kan dit bijdragen aan de projectdoelstellingen?	Werkgroep	

<i>Terrassen</i>	Voor korte termijn zijn we terughoudend in het uitgeven van nieuwe of verruimde terrasvergunningen. Wel gaan we bij nieuw ontwerp openbare ruimte op zoek naar de ruimte voor terrassen. En voor korte termijn is eventueel een evenement met terrassen een idee	Werkgroep, evt KHN, GCC?	Werkgroep, gemeente
------------------	--	--------------------------	---------------------

Lange termijn acties	Terugkoppeling 22 januari 2023	Actiehouder
<i>Funciemix</i>	Er wordt gezocht naar middelen om het doel van een goede mix tussen retail, (dag-)horeca te bereiken.	
<i>Terrassen</i>	Afhankelijk van het ontwerp kan er meer terrasruimte ontstaan, zeker in de Gelkingestraat heeft dit een bevorderlijk effect.	
<i>Fietsparkeren</i>	Tijdens de werkgroepen moet er duidelijkheid ontstaan of waar en hoe fietsparkeren getackeld moet worden	
<i>Donkersgang</i>	De invulling van de Donkersgang zal worden bekeken, zo is de programmatische invulling erg van invloed op de inrichting.	
<i>Verlichting</i>	In het gebied moet meer verlichting komen. Dit zorgt voor meer veiligheid. Ook ziet het gebied er dan aantrekkelijker uit. Met verlichting kunnen de historische panden worden uitgelicht.	-
<i>Entrees</i>	Met de herinrichting van de straten zal er rekening worden gehouden met de aantrekkelijkheid om zo passanten te verleidende straat te betreden.	
<i>Gevels</i>	In het gebied kunnen gevelzones worden aangebracht. Deze zones hebben een andere bestrating dan de andere zones. Voor de gevels kunnen de oude trapjes worden teruggebracht. Blinde gevels moeten worden aangepakt en (opnieuw) actief worden gemaakt.	
<i>Groen</i>	Toevoegen van groen valt binnen de gestelde ambities en zal in het ontwerp landen	

Bijlage 2: Overzicht reacties vanuit de werkgroep Ooster- en Gelkingestraat

Hieronder staan de opmerkingen en reacties die vanuit de werkgroep Ooster- en Gelkingestraat zijn opgehaald. Achter elke reactie is aangegeven of deze is meegenomen in het ontwerp en waarom wel of niet.

Vraag/opmerking	Onderwerp	Meegenomen in het ontwerp voorjaar 2025?	Toelichting
Aanwezigheid wethouder tijdens eerste bijeenkomst	Proces	N.v.t.	Wethouder Wijnja was aanwezig tijdens de eerste bijeenkomst op 29 januari 2024. Wethouder Bloemhoff was aanwezig tijdens bijeenkomst over programmering en branchering op 22 april 2024
Is er een garantie dat de straten opnieuw worden ingericht?	Proces	N.v.t.	Raad heeft geld beschikbaar gesteld om plannen te maken. Het geld voor de uitvoering moet nog wel worden opgehaald, maar er lijkt veel politiek draagvlak.
Wordt er daadwerkelijk wat gedaan met de inbreng van de werkgroep?	Proces	N.v.t.	Samen met de werkgroep wordt gekeken naar thema's die een rol spelen in het ontwerp voor de Ooster- en Gelkingestraat. De werkgroep heeft daarbij een adviserende rol. Uiteindelijk neemt de gemeenteraad een besluit over de nieuwe inrichting.
Aanwezigheid wethouder als ingrijpende keuzes voor ontwerp worden gemaakt	Proces	N.v.t.	N.v.t.
Dit project is geslaagd als... Het gebied levendig, veilig, groen en aantrekkelijk is. Kortom: een plek waar je wilt zijn! De straten hebben meerdere functies en zijn opgeruimd. Ze verbinden het gebied en vormen een geheel met de rest van de binnenstad. Ook is er een goede verbinding tussen de gevels en de straat én het gebied met de omliggende straten.	Doel	Ja, grotendeels	Als uitgangspunt bij de keuzes die gemaakt zijn in het ontwerp.
Term 'sociale betrokkenheid' gebruiken in plaats van 'sociale controle'	Verslaglegging	N.v.t.	N.v.t.
Term 'optimaliseren van terrassen' is niet scherp genoeg	Verslaglegging	N.v.t.	Term is gebruikt om er nog geen kleur aan te geven.
Aanbrengen van sfeerverlichting/ evenementverlichting (noot: gaat het hier om tijdelijke evenementverlichting zoals decembermaand of permanente sfeerverlichting)	Verlichting	Nee	Evenementenverlichting wordt opgepakt door de Groningen City Club (GCC).
Kan de verlichting dynamisch worden aangepast van sfeervol naar meer zakelijk licht	Verlichting	N.v.t.	Technisch is het mogelijk, zou onderdeel moeten worden van het lichtplan binnenstad
Kunnen mooie gevels worden aangelicht	Verlichting	Nee	Het lichtplan houdt in dat de straat (direct) en er de gevels (indirect) worden verlicht vanuit de nieuwe verlichting aan spandraden. Er zijn geen gevels die specifiek worden uitgelicht.

Verwijderen van urinoir in Donkersgang	Uitstraling	Ja	Urinoir kan worden weggehaald. Gaat in afstemming met ondernemers en bewoners die omheen zitten.
Toevoegen van tijdelijk groen in de vorm van bloembakken i.c.m. zitplekken	Groen + zitten	N.v.t.	Er zijn tijdelijk bankjes met groen geplaatst in zowel de Ooster- als de Gelkingestraat
Grondige schoonmaak gangen	Beheer	N.v.t.	Kosten om schoon te maken zijn hoog en gaat daarmee ten koste van de herinrichting. Daarbij is toestemming nodig van pandeigenaren om gevels schoon te maken.
Plaatsen extra camera's	Veiligheid	Nee	Is projectoverstijgend. Op korte termijn komen er geen extra camera's bij in het gebied. Dit is een politieke keuze.
Vrachtwagens van McDonalds blokkeren dagelijks een deel van de Gelkingestraat	Laden en lossen	N.v.t.	N.v.t.
Verminderen van dichte gevels	Gevels	N.v.t.	N.v.t.
Toevoegen zebrapaden	Verkeer	Nee	Het gebied Ooster-en Gelkingestraat wordt een voetgangersgebied. In voetgangersgebieden zijn geen zebrapaden meer nodig.
Gesprek over (tijdelijke) kunst	Kunst	N.v.t.	N.v.t.
Is het mogelijk om terrasvergunning te wijzigen?	Terras	N.v.t.	Terrasvergunningen worden op korte termijn niet gewijzigd. Op lange termijn wordt ingezet om het totale aantal m2's van alle terrassen samen gelijk te houden.
Aanscherpen uitgangspunten voor project	Uitgangspunten	N.v.t.	Werkgroep vindt voorgeformuleerde uitgangspunten van gemeente voor Ooster- en Gelkingestraat uniform en daardoor niet goed aansluitend op het unieke van de straten.
Oosterstraat is een retailstraat, hier zou overdag geen fietsverkeer moeten zijn. Gelkingestraat is meer een horecastraat, daar wil je juist geen fietsverkeer in de avond.	Verkeer	Nee	Politiek heeft als randvoorwaarde voor de herinrichting meegegeven dat in het nieuwe ontwerp fietsverkeer in twee richtingen door beide straten moet kunnen fietsen.
Aansluiting Gelkingestraat op Grote Markt is te smal voor voetgangers en twee richtingen fietsverkeer	Verkeer	Ja	Op deze plek zijn geen andere obstakels ingetekend, zoals bomen, plantvakken of fietsvakken. De breedte van de Gelkingestraat is breed genoeg voor zowel fietsers als voetgangers (fietsers dienen zich aan te passen aan voetgangers)
Voetgangers en fietsers gaan niet goed samen in de binnenstad. Kijk maar naar de Grote Markt.	Verkeer	Ja	Ooster- en Gelkingestraat worden voetgangersgebied. Voetganger is hoofdgebruiker en fietser te gast. In de Oosterstraat komt een veilige loopzones langs de gevel met geleidelijnen voor blinden en slechtzienden.
Versterken ruimtelijke kwaliteiten door bestaande kwaliteiten als hoogteverschil in straten, historische waarden, slinger in de Gelkingestraat en en zicht op de Martinitoren te accentueren.	Ruimtelijke kwaliteit	Ja, grotendeels	Slinger Gelkinge wordt benadrukt door de dubbele blauwe lijn. Zicht Martinitoren wordt zoveel mogelijk behouden door strategische plaatsing bomen. Hoogteverschillen wordt benadrukt bij het waterelement.
Aanpakken gevels en gangen	Gevels + gangen	Nee	Met ontwerp voorjaar 2025 wordt de basis gelegd voor Oosterstraat en Gelkingestraat. De Donkersgang wordt vanaf juni nader ontworpen. De overige gangen zijn grotendeels particulier bezit, waar mogelijk wordt met betreffende eigenaren over uitstraling gesproken.

Plaatsen van aantrekkelijke verlichting	Verlichting	Ja	Er is een lichtplan gemaakt de binnenstad.
Groen op hoogte of andere manier om wildplassen tegen te gaan. Belangrijk dat het schoon is.	Groen	Deels	Het is mogelijk om gevelgroen te plaatsen. Of groen op hoogte het wildplassen tegengaat is niet duidelijk.
Goede mix in ruimtelijk programma	Programmering	Nee	Valt buiten ontwerp openbare ruimte. Wordt wel meegenomen bij City Deal
Toevoegen van kunst, groen en aanpakken van gevels	Ruimtelijke kwaliteit	Deels	Er wordt groen toegevoegd in de straten. Voor kunst wordt gekeken naar aanvullend budget. Aanpak van gevels ligt bij pandeigenaren zelf.
Inpassing artistieke historische elementen, zoals lantaarnpalen of een poort	Uitstraling	Nee	De verlichting hangt aan spandraden zodat dit geen fysieke obstakels zijn, dus er zijn geen lichtmasten. Het ontwerp gaat vooral uit van accentueren, goed uit laten komen van bestaande historische elementen. Nieuwe elementen kunnen dit versterken en verbinden (bijvoorbeeld d.m.v. gevelzone) of door ze beter zichtbaar te maken. Dit kan doordat ze prominenter in de ruimte aanwezig zijn en niet meer aan het zicht onttrokken worden door bijvoorbeeld fietsen. Materialisering sluit aan bij het geheel van de binnenstad.
Meer en winterhard groen (vb gevelgroen in Oosterstraat en via kabels in de Gelkingestraat)	Groen + zitten	Ja, grotendeels	Gevelgroen, waar mogelijk, hiervoor oproep aan de buurt daarnaast in de straat plantvakken met bomen
Historische panden in straten accentueren door uit te lichten	Ruimtelijke kwaliteit	Ja	Er is een lichtplan gemaakt de binnenstad. In straten komen hangarmaturen die een lichtsluier geven op de gevels en boomkronen. (vergelijkbaar met Astraat)
Gangen toegankelijk en verleidelijk	Ruimtelijke kwaliteit	Impressies gemaakt + aanpak Donkersgang	Impressies gedeeld om eigenaren van particuliere stegen te verleiden daarbij aanpak van de Donkersgang als project, maar los van hoofdproject t.b.v. doorlooptijd
Gebied profileren als hotelkwartier	Identiteit	Nee	Wel in het project een zijtak i.c.m. een identiteit
Ontdeken van gebied door kunstroute	Programmering + identiteit	Nee	Valt buiten project.
Waterpartij (of put) in de Donkersgang	Uitstraling	Nee	Zal moeten worden bekeken in de aanpak voor de Donkersgang
Waterloop in de straten	Water	Ja	Waterelement in de Oosterstraat
Gezamenlijk optreden ondernemers onder noemen van Oosterkwartier	Identiteit	Nee	Wel in het project een zijtak i.c.m. een identiteit
Accentueren van kruispunten, ook voor Papengang en Donkersgang	Verkeer	Ja	De groenelementen zijn bij gangen en stegen geplaatst. Zodat de dwarsrelatie met de gangen wordt versterkt. Bij de private gangen is de bestrating net anders om de entrees hiervan aan te geven.
Groen bij pand HEMA of gevel meer open	Gevel	nee	Zou mooi zijn als HEMA dat gaat doen. Als gemeente kunnen we dat niet afdwingen, wellicht dat ondernemers onderling afspraken maken.
Zichtbaarheid van Martinitoren in de Oosterstraat	Identiteit	Ja	Met de plaatsing & type bomen is rekening gehouden dat het zicht op de toren niet onttrokken wordt

Fietzers in noordelijke richting door Oosterstraat en zuidelijke richting door Gelkingestraat	Verkeer	Nee	Politiek heeft ervoor gekozen dat er tweerichting fietsverkeer komt in de Ooster- en Gelkingestraat
Goede communicatie over fietsbeleid	Verkeer	Nee	Is geen onderdeel van het ontwerp
Herkenbaar maken en toevoegen van fietsenkelders (Burchstraat, Casino, Pelsterstraat en Politiebureau)	Verkeer	Nee	Valt buiten project. Wordt wel meegenomen in andere projecten. Op dit moment wordt locatie voormalig Casino onderzocht voor mogelijke tijdelijke fietsenstalling.
Laden en lossen tot 11.00 uur	Laden en lossen	Nee	Venstertijden zijn door politiek bepaald tot 12.00 uur. Wordt op dit moment niet teruggebracht naar 11.00 uur.
Licht verhoogde stoep in Gelkingestraat	Verkeer	Nee	Alles is gelijkvloers hierdoor ontstaat meer flexibiliteit en blijft er bijvoorbeeld ruimte voor terrassen
Oosterstraat wandelstraat	Verkeer	Ja	Het ontwerp gaat uit van een voetgangersgebied waarin laad/losverkeer en fietsverkeer is toegestaan
Parkeren van fietsen verbieden in straten	Fiets	Ja, grotendeels	Er komen in fietsvakken waar fietsen gestald mogen worden. De doelgroep is de kort parkeerder, het lang parkeren kan bij de fietsenstallingen
Rode loper als geleiding van Herestraat naar Oosterstraat via Carolieweg	Identiteit	Nee	Niet in ontwerp.
Optimaliseren van Gelkingestraat voor terrassen	Terras	Ja, grotendeels	Door het niet toepassen van de 'comfortzone' in de Gelkingestraat ontstaat er meer ruimte in de straat voor terrassen
Vergroenen van gevels	Groen	Ja	Eigenaren van de panden worden bevraagd om waar mogelijk gevelgroen toe te passen
Onderscheid Ooster- en Gelkingestraat met rest van de stad	Identiteit	Ja, deels	In de Ooster -en Gelkingestraat komen onderdelen die niet ergens anders in de binnenstad voorkomen. Zoals plantenvakken met zitplekken om verkeersstromen te scheiden.
Accentueren van dag- en nachtritme van straten door fietsverkeer op aan te passen. Nacht door Oosterstraat en overdag door Gelkingestraat.	Verkeer	Nee	Door de politiek is ervoor gekozen dat fietsverkeer in twee richtingen door de straten mogen fietsen
Eilandterrassen in Oosterstraat	Terras	Nee	Behoud eilandterrassen, verder gevelterras
Dubbelgebruik laad- en losplekken en eilandterrassen	Laden en lossen	Ja	het ontwerp gaat ervan uit dat terrassen tijdens de venstertijden worden gebruikt voor laden/lossen
Terrassen in Donkersgang	Terrassen	Nee	Wordt meegenomen in verdere uitwerking ontwerp Donkersgang
Carolieweg en Oosterstraat stroken voor kort parkeren fietsen	Fiets	Ja, grotendeels	Er komen in fietsvakken waar fietsen gestald mogen worden. De doelgroep is de kort parkeerder, het lang parkeren kan bij de fietsenstallingen
In Gelkingestraat loop- en rijbaan met een brede comfortzone. Comfortzone wordt gescheiden van verkeersfunctie door banken en groen.	Verkeer	Ja, grotendeels	Op delen bieden de groenstroken een afschijding tussen fiets & voetganger, t.a.v. huidige situatie heeft de voetgang meer ruimte. Maar t.b.v.

Ondernemers die fietsparkeren willen voor hun klanten kunnen daarvoor gevelzone inzetten	Verkeer	Nee	Kan alleen in de daarvoor aangewezen rekken, vakken of stallingen
Belangrijk dat de straten bewoonbaar blijven	Identiteit	Ja	Door toevoegen van groen, toepassen van voetgangersgebied & door faciliteren fietsparkeer faciliteit
In de Gelkingestraat moet de bestaande vloeiende lijn worden benadrukt. Daarmee kun je ook voetgangers- en fietsersstromen scheiden.	Identiteit + verkeer	Ja	Ontwerp benadrukt de slinger met de doorlopende lijn voor de gevels en de posities van bomen en groen.
Toevoegen van vaste zitplekken vergroot de leefbaarheid	Zitten	Ja	O.a. in combinatie met groen
Toevoegen van unieke kunst	Kunst	Nee	Nog geen budget voor vrijgemaakt door gemeenteraad
Voorbeeld watergoot Bordeaux	Water	Nee	Wel waterelement bij Jumbo Oosterstraat
Zitten in gangen (ook voor fietsparkeeroverlast)	Zitten	Nee	
Sfeerverlichting in gangen en stegen	Verlichting	Deels	Verlichting is op basis van Lichtplan. Verlichting schijnt meer sfeervol te zijn dan huidige verlichting.
Verticale tuinen bij entree Gelkingestraat	Groen	Nee	Dit is een keuze die de pandeigenaar moet maken. Bovendien moet dit passen binnen de regels voor monumenten.
Slinger in Gelkingestraat benadrukken door middel van inrichting. Ook voor scheiding fietser en voetganger.	Identiteit + verkeer	Ja	Slinger Gelkinge wordt benadrukt door de dubbele blauwe lijn.
Sfeerverlichting	Verlichting	Deels	Verlichting is op basis van Lichtplan. Nieuwe verlichting is meer sfeervol dan huidige verlichting. Is een binnenstadsbrede aanpak
Zitelement met licht	Zitten + verlichting	Ja	Bij de Sting is naar aanleiding van deze opmerking een extra groenelement toegevoegd met de mogelijkheid om te zitten. Hiervoor was het noodzakelijk om na herinrichting een handhavingsregime op fietsparkeren in te voeren met een sterke beperking van de fietsparkeercapaciteit in de Gelkingestraat. De verlichting wordt aangepast volgens de principes van de 'Lichtvisie Binnenstad'
Watergoot in Oosterstraat als verkeersscheiding	Verkeer	Nee	geen watergoot, wel groenelementen (bomen, plantvakken) als 'verkeersscheiding'
Dubbelgebruik laad- en losplekken en terrassen in Oosterstraat	Laden en lossen	Ja	het ontwerp gaat ervan uit dat terrassen tijdens de venstertijden worden gebruikt voor laden/lossen
Geen grote bomen in zichtlijn Martinitoren Oosterstraat	Identiteit	Ja, grotendeels	Met de plaatsing & type bomen is rekening gehouden dat het zicht op de toren niet onttrokken wordt
Objecten in gangen om mensen te lokken	Uitstraling	Nee	dient nog nader uitgewerkt te worden
Authentieke romantische gangen maken	Uitstraling	Nee	
Historische put in Donkersgang laten terugkomen als fontein	Uitstraling	Nee	dient nog nader uitgewerkt te worden

Historie van gangen laten zien door historische (kunst)route	Identiteit	Nee	er is al een kunstroute
Verkeersstromen van elkaar scheiden in straten	Verkeer	Deels	Er komt geen harde scheiding, want het is een voetgangersgebied. Wel wordt de fietser naar het midden van de straat verleid, zodat voetgangers aan de gevel een veilige plek hebben.
Oppassen met teveel regulering en quota ondernemers in gebied	Programmering + identiteit	N.v.t.	
Het is goed als vergunningstraject worden vereenvoudigd voor startende ondernemers		N.v.t.	
Versterken van authentieke sfeer in straten door historie van gebied te accentueren	Identiteit	Ja, grotendeels	In de Oosterstraat en in een deel van de Gelkingestraat wordt een gevelzone van natuursteen (hardsteen) aangelegd. Daarmee wordt in gebruik en uitstraling een verwijzing gedaan naar de historische stoepen. In de Oosterstraat komt er voor de stoepen en bestratingspatroon die verwijst naar de oude riepe (loopstrook). In de nieuwe inrichting met minder objecten (bijv. fietsen) komt de nadruk meer te liggen op de gevel en de historische stoepen. Het waterelement is een verwijzing naar de vooroorlogse gevellijn. De Oosterstraat was toen op dit deel veel smaller.
Opzetten van platform/ markt voor ambachtelijke en lokale parels voor gebied	Identiteit	N.v.t.	
Zorgen voor genoeg traffic op straat	Identiteit	N.v.t.	
Kleinere zaken met herkenbare specialismen (bv bakker) voor onderscheiding gebied	Programmering + identiteit	N.v.t.	
Herkenbaarheid van gangen + activeren van gangen			
Een co-workingspace zou het goed doen in het gebied	Programmering	N.v.t.	
Gebied heeft een publiekstrekker nodig	Identiteit	N.v.t.	
Oranjerie op perceel naast entree Donkersgang	Programmering + identiteit	N.v.t.	
Op smallere stukken voegen terrassen kwaliteit toe aan de gevel, bv bij kop Gelkingestraat	Terras	Ja	Mogelijkheid van gevalterras bij pand Casino onderzocht en is mogelijk
Gelkingestraat heeft een blikvanger nodig om publiek van de Grote Markt de straat in te lokken	Uitstraling	deels	De Gelkingestraat heeft verschillende entree's en moet zowel in Noord zuid (snel) richting als is de Oost- westrichting (langzaam /dwalen) beter onderdeel worden van het netwerk. Dit doen we o.a. door de inrichting meer aan te laten sluiten op de gangen en zijstraten. Daar worden ook groenelementen toegevoegd. De kop aan de noord en zuidkant zijn erg smal daar is fysiek in de openbare ruimte niet veel mogelijk. Het opknappen van de gevel en het veranderen van programmering heeft hier meer invloed. (Drie Gezusters, C&A, Kleine Gelkingestraat en Carolieweg zijn daar goede voorbeelden.)

Waterelement in de Oosterstraat is mooi	Uitstraling	N.v.t.	
Graag een special in de Gelkingestraat	Uitstraling	Nee	Afhankelijk van inrichting bespreken wat de straat kan gebruiken bij budget
Door hoogteverschil in straten kan snelheid van fietsers bij gelijkwaardige kruisingen tot problemen leiden	Verkeer	Nee	Door het asfalt eruit te halen en voetgangersgebied te maken wordt niet langer de suggestie gewekt dat één richting voorrang heeft. De fietser is te gast. De lijnen in het profiel worden wel onderbroken zodat de gelijkwaardigheid wordt gecentueerd.
Kan de Gelkingestraat niet fietsvrij worden?	Fiets	Nee	politieke keus om niet fietsvrij te maken
Aanduidingen van gangen kan ook op hoogte langs de gevel		N.v.t.	
Liefst zo min mogelijk fietsparkeervoorzieningen in de straat, alleen voor kortparkeren bezoekers	Fiets	Ja	parkeervakken waar de fietsen niet vastgezet kunnen worden i.c.m. handhavingsgebied
Blauwe schijf om lang parkeren met fiets tegen te gaan	Fiets	N.v.t.	Beide straten worden straks aangemerkt als handhavingsgebied voor fietsparkeren. Dat betekent alleen in de fietsvakken parkeren. Het stimuleren van lang parkeren in de fietsstallingen zodat ruimte is voor kort parkeren in de straten is een binnenstadsbrede opgave.
Ontwerp moet bestand zijn voor komende jaren	Uitstraling	Ja	
In ontwerp Gelkingestraat had meer lef gemogen	Uitstraling		
Goede basis	Uitstraling		
Meer aandacht voor de entrees	Uitstraling	deels	De Gelkingestraat heeft verschillende entree's en moet zowel in Noord zuid (snel) richting als is de Oost- westrichting (langzaam /dwalen) beter onderdeel worden van het netwerk. Dit doen we o.a. door de inrichting meer aan te laten sluiten op de gangen en zijstraten. Daar worden ook groenelementen toegevoegd. De kop aan de noord en zuidkant zijn erg smal daar is fysiek in de openbare ruimte niet veel mogelijk. Het opknappen van de gevel en het veranderen van programmering heeft hier meer invloed. (Drie Gezusters, C&A, Kleine Gelkingestraat en Carolieweg zijn daar goede voorbeelden.)
Er mist creativiteit en cultuur in ontwerp	Identiteit		er is geen budget beschikbaar gesteld voor cultuur of kunst. Mogelijk dat budget vrijgemaakt kan worden, dit is aan de gemeenteraad
Goede ideeën voor de zijkant	Uitstraling	N.v.t	
Markeringen voor terrassen zijn mooi	Terras	Ja	
creëren van verblijfsgebied is goed			
Goed accent op gangen en stegen en dwalen			
Zou mooi zijn als er meer referenties naar verleden in ontwerp komen	Identiteit	Ja	in het ontwerp worden de historische stoepen grotendeels teruggebracht.

Markante locaties creëren in Gelkingestraat			
Koppen Gelkingestraat aantrekkelijker maken		deels	De Gelkingestraat heeft verschillende entree's en moet zowel in Noord zuid (snel) richting als is de Oost- westrichting (langzaam /dwalen) beter onderdeel worden van het netwerk. Dit doen we o.a. door de inrichting meer aan te laten sluiten op de gangen en zijstraten. Daar worden ook groenelementen toegevoegd. De kop aan de noord en zuidkant zijn erg smal daar is fysiek in de openbare ruimte niet veel mogelijk. Het opknappen van de gevel en het veranderen van programmering heeft hier meer invloed. (Drie Gezusters, C&A, Kleine Gelkingestraat en Carolieweg zijn daar goede voorbeelden.)
Wordt rekening gehouden met type bomen ivm irritaties bij hooikoortsgevoeligheid?	Groen	Nee	Elk type boom kan een allergische reactie veroorzaken. Het is niet mogelijk om hier volledig rekening mee te houden
Fietsparkeren is een probleem in de Oosterstraat	Fietsen	Ja	Beide straten worden straks aangemerkt als handhavingsgebied voor fietsparkeren. Dat betekent alleen in de fietsvakken parkeren. Het stimuleren van lang parkeren in de fietsstallingen zodat ruimte is voor kort parkeren in de straten is een binnenstadsbrede opgave.
Ontwerp Oosterstraat is uitnodigend, netjes, ruimtelijk en aantrekkelijk			
Watelement, historisch besef, entree en accent op gangen is goed in Oosterstraat			
Zicht op Martinitorren is belangrijk in Oosterstraat	Identiteit	Ja	Met de plaatsing & type bomen is rekening gehouden dat het zicht op de toren niet onttrokken wordt
Kop met Grote Markt vanaf Oosterstraat is aandachtspunt	Veiligheid	Ja	In het ontwerp is rekening gehouden met de hoge verkeersintensiteit van deze plek. Daarom wordt is het ontwerp hierop aangepast met 3x stroken van oneffen keien om zo de snellere verkeersdeelnemer af te remmen.
Er moet ruimte komen voor terras in Oosterstraat	Terras	Ja, grotendeels	
Meer detailhandel in Oosterstraat	Programmering	Nee	De gemeente kan niet sturen op het programma in de straten. Het bestemmingsplan voorziet in elk type exploitatie van het pand. Wel is er een DNA scan gedaan waarin naar voren komt dat door de type zaken die nu in de Oosterstraat zitten er een sterk cluster ontstaat.
Is invulling van Gelkingestraat beperkt tot toevoegen van bomen?			
Maak dwalen aantrekkelijk in Gelkingestraat	Identiteit	Ja	Door het toevoegen van bomen en zitelementen, wordt de straat aantrekkelijk om doorheen te waden en hier ook te verblijven. Hierdoor wordt de straat meer dan alleen een corridor voor verkeersbewegingen
Zijn er geen mogelijkheden in de kop van de Gelkingestraat?	Uitstraling		We begrijpen de behoefte aan aantrekkelijker maken van de entrees. De mogelijkheden zijn echter zeer beperkt.
Op welke plekken worden de historische stoepen extra benadrukt?	Ruimtelijk kwaliteit	N.v.t.	De historische stoepen worden door de straat heen toegepast door natuurstenen vlakken toe te passen

De historische benadrukking met gevels bij de Oosterstraat mist in de Gelkingestraat	Ruimtelijk kwaliteit	N.v.t.	De historische panden in de Gelkingestraat zijn grotendeels nog intact in de Gelkingestraat en juist in deze panden zit de kwaliteit. Met het nieuwe verlichtingsprincipe wordt beoogd deze panden aan de stralen met strooilicht zodat ook in de avond/nacht deze kwaliteit goed zichtbaar is.
Waarom geen vergroening bij entree Gelkingestraat aan kant van de Grote Markt, bvb vertical garden	Ruimtelijk kwaliteit	Ja, grotendeels	Het toepassen van geveltuinen of vertical gardens zijn afhankelijk van de eigenaren van panden. Tijdens een werkgroepsessie is daarom aangegeven wat er mogelijk zou kunnen zijn. Daarbij moet er nog wel toestemming gegeven worden vanuit de vakgroep Erfgoed
Aanwijsbord op Grote Markt met wegwijzers naar Gelkingestraat en Oosterstraat	Identiteit	Nee	
Zorg dat de juiste vrije invulling op de juiste plek komt, terras voor horeca, fietsen voor retail	Verkeer	Ja, grotendeels	Waar het kan is daar rekening mee gehouden. Tegelijkertijd kan een pand ook van invulling veranderen (van retail naar horeca en andersom).
Op welke plekken in de Oosterstraat worden de historische stoepen extra benadrukt?	Identiteit	Ja	In de gevelzone wordt rekening gehouden met historische stoepen.
Wordt er rekening gehouden met de plaatsing van de bomen in relatie tot het vrije zicht op de Martinitoren?	Identiteit	Ja	Met de plaatsing & type bomen is rekening gehouden dat het zicht op de toren niet onttrokken wordt
Op welke plekken worden de historische stoepen in de Oosterstraat extra benadrukt?	Ruimtelijk kwaliteit	N.v.t.	De historische stoepen worden door de straat heen toegepast door natuurstenen vlakken toe te passen
Wordt er rekening gehouden met de plaatsing van de bomen in relatie tot het vrije zicht op de Martinitoren?	Ruimtelijk kwaliteit	Ja	Met de plaatsing & type bomen is rekening gehouden dat het zicht op de toren niet onttrokken wordt
Glazen pui in de Donkersgang kan de sociale veiligheid vergroten	Veiligheid	nee	
Terras met waterelement toevoegen in Donkersgang	Uitstraling	nee	Donkersgang wordt later stadium nader ontworpen.
Sommige panden in de straten zijn slecht onderhouden en soms zelfs gevaarlijk	Uitstraling	Nee	
Kan de gemeente druk uitoefenen op eigenaren om panden op te knappen?	Uitstraling	Nee	Alleen als er sprake is van onveilige situatie
Meer cameratoezicht in straten om overlast te voorkomen	Veiligheid	Nee	Is projectoverstijgend. Op korte termijn komen er geen extra camera's bij in het gebied. Dit is een politieke keuze.
Straten zijn viezig, vooral na uitgaansavonden	Uitstraling	Nee	Er is uitgezocht of de straten eenmalig schoongemaakt kunnen worden, echter de kosten i.c.m. het schoonhouden wordt gezien als kwetsbaarheid en daarom is dit in overleg met de werkgroep niet uitgevoerd
Op zondagochtend wordt niet schoongemaakt in de straten, terwijl andere delen van de binnenstad wel worden schoongemaakt	Uitstraling	Nee	

is het mogelijk om de straten te reinigen met de gemeentelijke schoonmaakwagen?	Uitstraling	Nee	Er is uitgezocht of de straten eenmalig schoongemaakt kunnen worden, echter de kosten i.c.m. het schoonhouden wordt gezien als kwetsbaarheid en daarom is dit in overleg met de werkgroep niet uitgevoerd
De tijdelijke plantenvakken zijn heel mooi	Uitstraling	N.v.t.	
Is het mogelijk om wethouder uit te nodigen bij bijeenkomst met politie en OOV? In verband met vieze straten.	Process	Nee	Wethouder was op het moment van de werkgroep in staat om aan te sluiten
De variëteit in aanbod van horeca is relatief eenzijdig, liever meer divers aanbod	Identiteit	Nee	Wel in gelijk oplopend project betrokken in de DNA scan
Graag nieuwe zaken met duidelijk onderscheidend karakter	Identiteit	Nee	Gemeente kan niet sturen op welke type zaken in het gebied vestigen
De nacht komt laat op gang, hoe maak je de nacht op een eerder moment interessant voor publiek?	Identiteit	Nee	
Nachthoreca heeft weinig verbinding met de straat	Uitstraling	Nee	Hoewel de gemeente negatief tegenover dichtgeplakte gevels staat. Voorkomt de herinrichting niet dat zaken hun gevel hebben afgeplakt. Binnen de opgaves vanuit programmering wordt er wel gezocht naar oplossingen om dit tegen te gaan.
Zorg dat je 's nachts vanuit zaken op straat kan kijken voor meer ogen op straat		Nee	Hoewel de gemeente negatief tegenover dichtgeplakte gevels staat. Voorkomt de herinrichting niet dat zaken hun gevel hebben afgeplakt. Binnen de opgaves vanuit programmering wordt er wel gezocht naar oplossingen om dit tegen te gaan.
Gangen en stegen zijn verloederd. Zorgt voor onveilig gevoel.			
Gangen prettiger maken door verlichting	Uitstraling	Nee	Wel impressies getoond ter verleiding om gangen in particulier eigendom te verfraaien
Verlichting in buurt kroegen gedimd en gezellig, op plekken zonder nachtelijk programma helder licht	Uitstraling	Nee	Er is een lichtplan gemaakt de binnenstad. Hierin worden nieuwe verlichtingsprincipes gehanteerd waardoor de straten beter verlicht worden
Nachtzaken bekommeren zich niet over uitstraling pand overdag	Uitstraling	Nee	De gemeente is beperkt in haar mogelijkheden ter voorkoming van slecht onderhouden panden. Wanneer de veiligheid van het pand of de hieromheen liggende ruimte in het geding komt ontstaan er mogelijkheden. Echter het zal beginnen met het aanschrijven en het stimuleren voordat er sancties kunnen volgen
Inzetten nachstewards voor veiligheid gebied	Veiligheid	Nee	In de Visie op de nacht waaraan door de gemeente aan gewerkt wordt en ook bij de werkgroep heeft aangeschoven, wordt gekeken hoe de negatieve effecten op de nacht kunnen worden aangepakt.
Meer cameratoezicht	Veiligheid	Nee	Is projectoverstijgend. Op korte termijn komen er geen extra camera's bij in het gebied. Dit is een politieke keuze.
Toename overlast door extra handhaving gebied Nieuwstad	Veiligheid	N.v.t.	Inrichting openbaar gebied heeft daar geen betrekking op.

Hoe zijn de terrassen opgenomen in het ontwerp?	Terras	Ja	Waar mogelijk blijft terras in huidige vorm bestaan, waar aanpassing nodig is wordt met betreffende ondernemer naar maatwerkoplossing gezocht
Hoe wordt het gebied voor voetgangers aangeduid?	Verkeer	N.v.t.	Met bebording wordt duidelijk gemaakt dat vanaf Zuiderdiep de Gelkinge- en de Oosterstraat voetgangersgebieden (fietsen toegestaan) zijn
Laden en lossen goed in kaart brengen voor nieuwe ontwerp	Laden en lossen	Ja	Aparte kaart gemaakt op basis van aantallen, maar ook binnen het ontwerp gekeken waar laden/lossen kan plaatsvinden
Laden en lossen voor Grote Markt staan vaak in Gelkingestraat	Laden en lossen	Nee	
entrees woningen en winkels worden regelmatig geblokkeerd door vrachtwagens	Laden en lossen	Ja	Met het toepassen van een inrichting waarin wordt verwezen naar de historische stoepen, verleid je het laad en los verkeer om verder van de gevel te staan. Voorheen parkeerder de chauffeurs juist op de stoep om het asfalt vrij te houden, waardoor de wagens strak naast de panden kwamen te staan
biertanks kunnen niet overal in straat laden en lossen ivm beperkt bereik leidingen	Laden en lossen	Nee	Voor zaken met een biertank installatie is de afstand voor laden en lossen van belang. In het ontwerp wordt er vanuit gegaan dat er binnen 50m een opstelplaats voor een vrachtwagen is.
wordt verlichting ook aangepakt?	Verlichting	Nee	Er is een lichtplan gemaakt de binnenstad.
kunnen bomen van onderen worden uitgelicht?	Verlichting	Nee	In het nieuwe verlichting is er sprake van functioneel strooi licht. Hierdoor zullen bomen al weer worden aangeschenen.
Kan graffiti snel worden verwijderd?	Uitstraling	Nee	Staat los van het ontwerp.
Pilaren zuidkant Gelkingestraat aanpakken is een goed idee	Kunst	Nee	Kunst kan een toevoeging zijn, maar is erg afhankelijk hoe de inrichting er uit komt te zien. Daarom wordt later bekeken wat kunst kan betekenen voor het ontwerp
Toepassen van lichtlijnen, bijvoorbeeld bij The Palace, is een goed idee	Kunst	Nee	Kunst kan een toevoeging zijn, maar is erg afhankelijk hoe de inrichting er uit komt te zien. Daarom wordt later bekeken wat kunst kan betekenen voor het ontwerp
Mening over huidig kunstwerk bushokje is verdeeld: sommigen willen houden en sommigen willen verwijderen	Kunst	Nee	Kunst kan een toevoeging zijn, maar is erg afhankelijk hoe de inrichting er uit komt te zien. Daarom wordt later bekeken wat kunst kan betekenen voor het ontwerp
Kunst mag onderscheidend zijn	Kunst	Nee	Kunst kan een toevoeging zijn, maar is erg afhankelijk hoe de inrichting er uit komt te zien. Daarom wordt later bekeken wat kunst kan betekenen voor het ontwerp

Straten kunnen ook onderscheiden door andere inrichting, vb paaltjes Damrak	Uitstraling	Nee	Kunst kan een toevoeging zijn, maar is erg afhankelijk hoe de inrichting er uit komt te zien. Daarom wordt later bekeken wat kunst kan betekenen voor het ontwerp
Kunst kan goede trekker zijn voor het gebied	Kunst	Nee	Kunst kan een toevoeging zijn, maar is erg afhankelijk hoe de inrichting er uit komt te zien. Daarom wordt later bekeken wat kunst kan betekenen voor het ontwerp
Welke type bomen komen er?	Groen	N.v.t.	Er komen komen soorten verschillende bomen. Voolopig denken we aan smalle Lindes, Acacia's en Esdoorns deze bomen hebben voldoende hoogte zodat ze opgesnoeid kunnen worden voor vrachtverkeer. In Gelkingestraat is gekozen voor soorten met een transparante kroon (kleine blaadjes).
Kijk op welke manieren authenticiteit aan het ontwerp kan worden toegevoegd. Misschien in het waterelement of het plantenvak? Voorbeeld: door golvend hekwerk rondom het plantenvak met de naam van de straten erin.	Identiteit	Deels	Het waterelement moet nog verder uitgewerkt worden. De wens om het minder 'blokkerig' te maken wordt hierin meegenomen.
Is het mogelijk om groen toe te voegen aan het waterelement?	Groen + water	Nee	De kop van de Oosterstraat is met de bestaande bomen al een hele groene plek. Met de nieuwe inrichting is het mogelijk om te verblijven onder het bladerdak. Groen toevoegen aan het waterelement zelf is niet mogelijk. In de uitwerking kan nog wel gekeken worden wat er mogelijk is onder de bestaande bomen tussen de terrassen.
Houd er rekening mee dat als je het plantenvak laag houdt, er waarschijnlijk fietsen in worden geparkeerd.	Groen		Naast de zitranden komt er op de lage delen een opstaande rand van ±10cm. In de eerste tijd worden op kwetsbare plekken sowieso tijdelijke voorzieningen aangebracht zodat de beplanting goed kan aanslaan (vergelijkbaar met bijv. Kattendiep). Eventueel kan in overleg met werkgroep een permanent hekwerkje geplaatst worden.
Het zou mooi zijn als een aantal bomen in de straat vanaf onderen uitgelicht kunnen worden.	Groen + verlichting	Ja	Ja, dat is een goede suggestie en nemen we over.
Met verlichting kun je identiteit toevoegen aan de straat. Kijk maar naar de Westerhaven. Bij de entrees, onder een paar bomen en in een plantenvak zou verlichting een mooie toevoeging kunnen zijn.	Verlichting + identiteit	Ja	Ja, we gaan dit meenemen in het ontwerp. Dit type armaturen (verlichting) zijn wel kwetsbare elementen waardoor ze onderhoudsgevoelig zijn. Bij herhaaldelijke storingen kan de verlichting mogelijk worden weggehaald.
Kunnen we nog iets met de stegen en gangen? Bijvoorbeeld onderbreking in de bestrating, naam van de gang of steeg erboven en verlichting?	Gangen	Ja	Ja, de naam van de gangen en stegen kan benadrukt worden. Waar mogelijk op hekwerken van de gangen, maar ook op de plantvakken die bij de entrees van de gangen komen. Ook zijn er mogelijkheden om de entree van de gemeentelijke gangen met verlichting te benadrukken. De verlichting van de private gangen dient in afstemming met de pandeigenaren.

Wat wordt er gedaan tegen graffiti-overlast?	Uitstraling		We zien steeds vaker dat graffiti en tags ongewenst worden geplaatst. Dit geeft een verloederde indruk van het gebied. Daarom wordt er gewerkt aan een aanpak voor een snellere verwijdering van graffiti. Pandeigenaren kunnen hieraan bijdragen door de graffiti te verwijderen.
Met gevelgroen kan de straat er heel anders uit komen te staan. Of bijvoorbeeld om de 5 meter een Blauweregen. Betere Tijden wil wel een rondje maken langs ondernemers. Daarvoor heeft hij dan alleen een instructie van de gemeente nodig om mee rond te gaan.	Groen		Het is een goed idee dat er een vertegenwoordiger van de straat bij de verschillende ondernemers langsgaat om ondernemers enthousiast te maken voor gevelgroen. We organiseren een voorgesprek om de mogelijkheden te bespreken.
De Goudspecialist wil graag de grijze harde bestrating voor zijn winkel (net als Oosterstraat en deel Gelkingestraat).	Bestrating		Om de samenhang in de straat te behouden kiezen we per gevelwand de diepte en de vormgeving van de gevelzone. Hier is op verzoek van de werkgroep een diepe gevelzone waardoor er ruimte is voor terrassen. Daarom is er niet gekozen voor natuursteen stoepen (o.a. minder flexibel in gebruik, maar ook niet haalbaar met bijvoorbeeld kabels en leidingen en breukgevoeligheid). Nu zit de Goudspecialist wel op een speciale plek tegenover het Hoogstraatje en bij de Bentelaarsgang. We gaan onderzoeken of het mogelijk is om bij deze gevels natuurstenestoepen en of ander verbijzondering aan te brengen. Tegelijkertijd kan dan ook gekeken worden of de toegankelijkheid van het pand kan worden verbeterd.
Er wordt overlast ervaren door grote containers op straat. Voorstel wordt gedaan om containers tot 12 uur toe te staan. Daarna beboeten. Als handhaving een 1 keer in de 2 à 3 maanden langsgaat, kan dat al veel opleveren.	Uitstraling		Het los aanbieden van afval wordt al gehandhaafd. Blijf vooral meldingen doorgeven als weer los wordt aangeboden. Daarnaast neemt de gemeente de suggestie over om het aantal containers te beperken d.m.v. handhaving. Dit vraagt wel enige uitwerking en handhavingscapaciteit.
Horecaondernemers willen graag meer terrassen. Het liefst twee rijen terras. En dan geen eilandterras, maar een dubbel gevelterras.	Terras		In de Gelkingestraat zijn de bestaande terrassen ingepast en is er bij veel ondernemers de mogelijkheid om een dieper gevelterras te realiseren dan voorheen. Er moet minimaal 4,5 m rijruimte vrij blijven voor bevoorrading en hulpdiensten. Wat dit per onderneming betekent vraagt maatwerk.
Het zou mooi zijn als de terrassen eenzelfde soort uitstraling zouden hebben.	Terras		Ja, dit is een goede suggestie. Voor de Grote Markt en Kattendiep zijn Beeldkwaliteitsplannen (BKP) ontwikkeld en hebben ondernemers onderling afspraken gemaakt over de uitstraling. Het ontwikkelen van een gelijke uitstraling wordt verder opgepakt in het vervolgtraject als we met identiteit aan de slag gaan.